

Marek Rubnikowicz, Jerzy Olczak

Średnia Huta, gm. Warlubie, woj. bydgoskie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 16, 300-301

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PŁOCK Stare Miasto ul.Grodzka 14/16	patrz późne średniowiecze
POZNAŃ-Zagórze Ostrów Tumski ul.Wieżowa 2/4	patrz późne średniowiecze
POZNAŃ Stary Rynek 42/43	patrz późne średniowiecze
POZNAŃ-Stare Miasto ul.Dominikańska 9 ul.Szewska 5/6	patrz wczesne średniowiecze
POZNAŃ-Śródka Rynek /kościół św.Małgorzaty/	patrz wczesne średniowiecze
PUEŁTUSK woj.ciechanowskie Zamek miasto	patrz wczesne średniowiecze
RACIĄŻEK, gm.Nieszawa woj.włocławskie	patrz późne średniowiecze
RADOSZYCE woj.kieleckie	patrz późne średniowiecze
SANDOMIERZ Zamek	patrz późne średniowiecze
SUBKOWY woj.gdańskie	patrz późne średniowiecze
SZCZEBRZESZYN woj.zamojskie Stanowiska 1 i 2	patrz wczesne średniowiecze
STRZEŁNO woj.bydgoskie Stanowisko 1	patrz późne średniowiecze
SZAMOTUŁY woj.poznańskie Pałac Górków	patrz późne średniowiecze
ŚREDNIA HUTA, gm.Warlubie woj.bydgoskie Stanowisko I	Uniwersytet im.Mikołaja Kopernika w Toruniu Instytut Archeologii i Etnografii Pracownia Dziejów Szkl

Badania prowadził mgr Marek Rubnikowicz /autor sprawozdania/ pod naukowym kierownictwem doc. dr. Jerzego Olczaka. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Nowożytna huta szkła /XVII w.?./.

Stanowisko zlokalizowane jest w niewielkiej odległości od zabudowań Średniej Huty Nr 8, na niewielkim wyniesieniu w terenie pagórkowatym. Około 180 m na wschód od obiektu przepływa ciek o wyraźnie wykształconym korycie, obecnie w znacznym stopniu zatorfiony. Głównym rodzajem gleb są tu bielice zalegające bezpośrednio na podłożu żwirowym. W odległości około 300 m na północny wschód od stanowiska rozpoczynają się duże kompleksy leśne.

Pozostałości po zabudowaniach huty w postaci fragmentów konstrukcji pieca, licznych spieków szklarskich, fragmentów masy szklanej z różnych etapów produkcji, fragmentów donic i fragmentów gotowych wyrobów, zalegają na powierzchni około 300 m². Największa ich koncentracja występuje w części zachodniej stanowiska na przestrzeni około 100 m². W tym też miejscu założono wykopy. W wyniku prac wykopaliskowych przekopano powierzchnię 132,5 m², w trakcie których natrafiono na liczne pozostałości po elementach konstrukcyjnych huty. Najważniejszym jest część rumowiskowa pieca szklarskiego zalegająca na powierzchni około 30 m² o miąższości dochodzącej do 35 cm. Warstwa ta znajduje się bezpośrednio pod powierzchnią humusu i składa się z dużej ilości spękanych termicznie kamieni, fragmentów masy szklanej, fragmentów donic, odpadów produkcyjnych i fragmentów gotowych wyrobów. Całość gruzowiska wykazuje dość intensywne przemieszanie spowodowane prowadzonymi tu głębokimi orkami gruntu. Jedynie południowo-zachodnim narożniku wykopu natrafiono na fragment zachowanej ściany o konstrukcji kamiennej łączonej gliną. Ze względu na fragmentaryczne odkrycie postanowiono pozostawić obiekt do eksploracji w następnym sezonie badawczym. Na północ od rumowiska pieca wystąpiły dwa zaciemnienia gruntu o barwie szarobrunatnej i konsystencji próchnicy przemieszanej z dużą ilością przepalanej gliny oraz spękanymi termicznie kamieniami i niewielką ilością fragmentów spieków i masy szklanej. Na uwagę zasługuje także ciąg luźnych kamieni, częściowo spękanych termicznie, w części ułożony na osi NW-SE, stanowi krawędź występowania obiektów związanych z hutą.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Pracowni Dziejów Szkła Instytutu Archeologii i Etnografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Badania będą kontynuowane.

TARNÓW
Góra św. Marcina

patrz
późne średniowiecze